

CYNNAL ASESIAD EFFAITH CYDRADDOLDEB

CYTUNDEB CYFLAWNI DRAFFT CYNLLUN CYFLAWNI CYNLLUN
DATBLYGU LLEOL GWYNEDD A MON AR Y CYD

1) AWDUR YR ASESIAD

Nia H Davies, Rheolwr Cynllunio (Polisi) Uned Polisi Cynllunio Gwynedd a Mon

2) PARTNERIAID

Nodwch unrhyw rai eraill sydd angen eu cynnwys fel rhan o'r broses asesu: Gall hyn gynnwys staff rheng flaen, sefydliadau partner, arbenigwyr maes ayb.

Grŵp Rhanddeiliad Allweddol y CDLI ar y Cyd a fydd yn cynnwys cynrychiolwyr y partneriaethau lleol sy'n cynrychioli grwpiau targed cydraddoldeb (h.y. rhyw y person, anabledd, oedran, tras, cyfraddiadedd rhyw, a fydd a chred); Panel Asesiad Effaith Cydraddoldeb, sef cynrychiolwyr y Fforymau Cydraddoldeb Lleol a swyddogion cydraddoldeb Cyngor Gwynedd a Chyngor Sir Ynys Mon; Cyrff lleol a chenedlaethol sy'n cynrychioli buddiannau grwpiau hil, ethnig neu genedlaethol; grwpiau crefyddol amrywiol; budd unigolion anabl (gweler Atodiad 7 y Cytundeb Cyflawni).

3) DYDDIAD DECHRAU'R ASESIAD

14eg Ebrill 2011 (sef diwrnod 1af yr ymgynghoriad cyhoeddus am y Cytundeb Cyflawni)

4) DYDDIAD GORFFEN YR ASESIAD

17eg Mehefin 2011

5) PERTHASEDD

Dylai hyn amlinellu beth yw perthnasedd y polisi/ gwasanaeth/ swyddogaeth i'r dyletswyddau cydraddoldeb cyffredinol ac i bob un o'r grwpiau cydraddoldeb. Efallai na fydd perthnasedd i bob un, ond os canfyddir perthnasedd, yna bydd gofyn bwrw ymlaen gyda'r Asesiad

5a) Perthnasedd i'r Dyletswyddau Cyffredinol

- **Hyrwyddo cydraddoldeb yn bositif**
Mae'r Cytundeb Cyflawni, trwy ei Gynllun Cyfranogiad Cyhoeddus, yn datgan bwriad y Cyngorau i gysylltu ac ymgynghori a'r cyhoedd, gan gynnwys y aelodau o'r gymuned sy'n anodd eu cyrraedd fel arfer a grwpiau a mudiadau sy'n cynrychioli'r buddiannau grwpiau hil, ethnig neu genedlaethol; grwpiau crefyddol amrywiol; budd unigolion anabl.
- **Cael gwared â chamwahaniaethu anghyfreithlon, aflonyddu ac erledigaeth**

Bydd ymgynghori eang yn lleihau y risg o ddatblygu unrhyw drefniadau all gamwahaniaethu

- **Hyrwyddo cyfleoedd cyfartal**

Trwy lynnu at gynnwys y Cytundeb Cyflawni fe ellir cyflwyno polisiau cynllunio defnydd tir newydd sy'n ymateb yn well i anghenion cymunedau lleol.

- **Meithrin perthnasau da**

Mae'r Cytundeb Cyflawni'n anelu i sicrhau bod cymunedau a budd-ddeiliaid yn cael pob cyfle i gymryd rhan a chyfranogi o'r cam cyntaf yn y broses o baratoi'r CDLI ar y Cyd.

5b) Perthnasedd i wahanol elfennau cydraddoldeb

Mae'r materion a'r tueddiadau a gyfeirir atynt yn Rhan 2.1 ac yn Atodiad 2 y Cytundeb Cyflawni yn anhebygol o effeithio ar bawb yn gyfartal. Mae'r potensial mae'n debyg i'r CDLI ar y Cyd effeithio ar y grwpiau cydraddoldeb isod i gyd. Er enghraifft, mae tystiolaeth i gael sy'n dweud fod grwpiau hil lleiafrifol, marched, unigolion anabl, plant a phobl ifanc a phobl hyn yn fwy tebygol o dioddef o dlodi ac eithrio cymdeithasol yn waeth na grwpiau eraill. Enghraifft arall o angydraddoldeb yn nhermau effaith yw tlodi tanwydd sydd i'w weld yn gyffredinol waeth mewn aelwydydd bregus, e.e. lle mae yn berson mewn oed, plentyn neu berson anabl yn byw. Fe allai strategaeth a pholisiau'r CDLI ar y Cyd gael ardrawiad andwyol neu wahaniaethu'n erbyn gwahanol grwpiau yn y gymuned neu wneud cyfraniad positif i gydraddoldeb. Bydd gweithio gyda cynrychiolwyr y grwpiau yn unol a'r hyn sydd yn y Cytundeb Cyflawni yn gymorth i adnabod y materion sy'n bwysig yn fuan yn y broses

- **Hil**
- **Rhyw** (yn cynnwys trawsrywiol, mamolaeth a beichiogrwydd)
- **Anabledd**
- **Yr iaith Gymraeg**
- **Cyfeiriadedd rhywiol**
- **Crefydd neu gred**
- **Oedran**

6) NOD AC AMCANION Y POLISI / GWASANAETH / SWYDDOGAETH

Nodwch pam fod angen y polisi a beth mae'r Awdurdod yn gobeithio ei gyflawni drwyddo

Mae Cyngor Gwynedd a Chyngor Sir Ynys Mon yn gorfod paratoi CDLI. Bydd y CDLI ar y Cyd yn canolbwyntio ar faterion defnydd tir sydd yn neilltuoel bwysig i'r ardal leol. Bwriedir sicrhau y bydd strategaeth a pholisiau a chynigion y CDLI ar y Cyd yn seiliedig ar ddealltwriaeth drylwyr o anghenion,

cyfleoedd a chyfyngiadau'r ardal. Pwrpas y Cytundeb Cyflawni yw darparu gwybodaeth am y broses a'r amserlen ar gyfer paratoi'r CDLI ar y Cyd yn ogystal a dweud gyda pwy fydd y Cynghorau'n cysylltu efo, sut a phryd gall y cyhoedd ac eraill gyfrannu i'r broses a chynnwys y CDLI ar y Cyd a beth fydd yn digwydd i'r ymatebion. Mae'r partneriaethau, y cyrff a'r mudiadau sy'n cynrychioli'r grwpiau cydraddoldeb wedi cael eu hadnabod yn y Cytundeb Cyflawni. Fodd bynnag, nid yw'n glir y bydd y broses o baratoi'r CDLI ar y Cyd yn destun AEC.

7) CYFRANOGIAD AC YMGYNGHORIAD

Pa gyfranogiad ac ymgynghoriad a gynhaliwyd ar y polisi ?

Fe ymgynghorwyd gydag unigolion sydd ar fasdata'r CDLI ar y Cyd a gyda'r 'Cyrff Ymgynghori Cyffredinol' a 'Chyrff Ymgynghori Penodol' – gweler Atodiadau 7 & 8 y Cytundeb Cyflawni am enwau'r cyrff yma.

Yn ol cynnwys y Cytundeb Cyflawni fe fydd yr uchod yn derbyn diweddariad am y broses paratoi'r CDLI ar y Cyd ar adegau allweddol. Fe fydd cynrychiolwyr partneriaethau a mudiadau sy'n cynrychioli'r grwpiau cydraddoldeb yn derbyn gwahoddiad i gyfrannu ac i ddylanwadu ar gynnwys y CDLI ar y Cyd – gweler Atodiad 3 a 9 y Cytundeb Cyflawni.

8) TYSTIOLAETH SYDD AR GAEL

Gall y dystiolaeth fod yn seiliedig ar ddata lleol neu genedlaethol, ar fonitro ar ymgynghori, sylwadau staff ayb

Mae rhan 2.1 ac atodiad 2 y Cytundeb Cyflawni yn rhoi braslun o'r ardal ac yn cynnwys ffeithiau a ffigyrau strategol allweddol.

Mae yna berthynas agos rhwng yr AEC a'r Arfarniad Cynladwyedd, sydd yn ymgorffori'r Arfarniad Amgylcheddol Strategol. Bydd yr Adroddiad Sgopio a fydd yn ffurfio rhan o'r Adroddiad Cynladwyedd yn rhoi gwybodaeth waelodlin a fydd yn gymorth i adnabod yr amcanion cynladwyedd perthnasol. Bydd rhai o'r amcanion yma'n ymwneud a'r ceinciau ("strands") cydraddoldeb.

Mae'r Cynghorau yn y broses o ddatblygu Cynllunau Cydraddoldeb Strategol yn unol a'r Ddeddf Cydraddoldeb 2010. Fel rhan o'r broses yma, maent yn casglu tystiolaeth ar angenion cydraddoldeb y ddwy Sir er mwyn pennu Amcanion Cydraddoldeb. Gall yr wybodaeth yma gyfrannu yn ogystal at ddatblygiad y CDLI ar y Cyd.

9) BYLCHAU MEWN TYSTIOLAETH

Nodwch unrhyw fylchau mewn tystiolaeth a sut y caiff y rhain eu llenwi

Er mwyn gallu cynnal AEC o'r CDLI ar y Cyd bydd angen casglu'r wybodaeth waelodlin berthnasol sydd ar gael at ei gilydd yn ffurfiol.

10) BETH YW'R EFFAITH WIRIONEDDOL NEU DEBYGOL

10 a) O safbwynt y grwpiau cydraddoldeb

Gweler yr atebion i 5a, 5b a 6 uchod.

- **Hil**

Byddwn yn ymgynghori a grwpiau lleol sy'n cynrychioli grwpiau lleiafrifoedd ethnig (gweler Atodiad 7)

Er mwyn sicrhau cyfranogiad, byddwn yn ystyried cynhyrchu gwybodaeth mewn ieithoedd heblaw am y Gymraeg a'r Saesneg, yn unol ag unrhyw alw penodol

- **Rhyw**

Byddwn yn sicrhau mewnbwn gan ferched a dynion. Nid oes gennym ar hyn o bryd gysylltiadau penodol a grwpiau trawsrywiol, ond gobeithir datblygu cyswllt fel rhan o'r broses datblygu Cynlluniau Cydraddoldeb Statudol: Rhoi ystyriaeth i'r farn y grwp yma yn unol a'r datblygiadau.

- **Anabledd**

Byddwn yn ymgynghori a grwpiau lleol sy'n cynrychioli pobl anabl (gweler Atodiad 7)

Byddwn yn sicrhau bod ein cyswllt a phobl anabl yn hygyrch ac addas; yn hyn o beth, byddwn yn darparu deunyddiau a dulliau cyfathrebu ar fformatau amgen (e.e. BSL, tap awdio, fersiynnau hawdd-i'w-darllen ayb) yn unol a'r angen

- **Yr iaith Gymraeg**

Byddwn yn ymgynghori a grwpiau lleol sy'n cynrychioli diddordebau'r iaith Gymraeg (gweler Atodiad 7)

Bydd modd i unrhyw berson gyfrannu at y broses drwy gyfrwng y Gymraeg neu'r Saesneg

- **Cyfeiriadedd rhywiol**

Byddwn yn ymgynghori a grwpiau lleol sy'n cynrychioli pobl hoyw, lesbiaidd a deurywiol (gweler Atodiad 7)

- **Crefydd neu gred**

Byddwn yn ymgynghori a gwahanol grwpiau ffydd (gweler Atodiad 7), gan sicrhau nad yw ein trefniadau'n tynnu'n groes ag anghenion diwylliannol ac ysbrydol (e.e. parchu dyddiau a gwyliau sanctaidd)

- **Oed**

Byddwn yn ymgynghori a grwpiau lleol sy'n cynrychioli gwahanol oedrannau (gweler Atodiad 7)

10b) O safbwynt y Dyletswyddau Cyffredinol

Gweler yr atebion i 5a, 5b a 6 uchod.

O ddilyn y trefniadau a amlinellir yn y Cytundeb Cyflawni Drafft a'r Asesiad Effaith Cydraddoldeb, teimlwn yn hyderus bydd y broses yn cydymffurfio a Dyletswyddau Cyffredinol y Ddeddf Cydraddoldeb 2010, sef:

- **Hyrwyddo cydraddoldeb yn bositif**
- **Cael gwared â chamwahaniaethu anghyfreithlon, aflonyddu ac erledigaeth**
- **Hyrwyddo cyfleoedd cyfartal**
- **Meithrin perthnasau da**

11) MYND I'R AFAEL A'R EFFAITH

(Gall fwy nag un canlyniad fod yn berthnasol i'r polisi)

Canlyniad 1: Dim newid mawr

Mae'r Asesiad yn dangos trwy weithredu yn unol a gofynion y Cytundeb Cyflawni fe fydd y broses o baratoi'r CDLI ar y Cyd yn un cynhwysol, h.y. na ddylid fod yna botensial am gamwahaniaethu o ran cael mewnbwn i'r broses. Achubwyd ar bob cyfle i hyrwyddo cydraddoldeb a bydd hynny'n cynorthwyo i sicrhau y bydd y CDLI ar y Cyd yn seiliedig ar ddealltwriaeth drylwyr o anghenion, cyfyngiadau a chyfleon yr ardal.

12) TREFNIADAU MONITRO AC ADOLYGU

Fel rhan o'r gwaith o baratoi'r CDLI ar y Cyd bydd rhaid cyhoeddi dogfen a fydd yn dweud sut aethpwyd ati i weithio gyda chymunedau a rhanddeiliaid eraill a beth oedd casgliadau'r trafodaethau yma. Bydd angen cadw golwg ar pwy fydd yn rhoi mewnbwn er mwyn ceisio sicrhau bod y grwpiau cydraddoldeb yn manteisio ar y cyfleon a fydd ar gael i ddylanwadu ar y CDLI ar y Cyd.

13) CYNLLUN GWEITHREDU

Camau gweithredol	Cyfrifoldeb	Amserlen	Adolygu a gwerthuso
Trafod ymhellach gyda'r Uned Cyfeiriad Strategol (Cyngor Gwynedd) a'r Uned Polisi Strategol	Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd	2011	Cytundeb ar y teclyn AEC i'w gymhwyso i'r CDLI ar y Cyd

<p>(Cyngor Sir Ynys Mon) ynglyn a sut ellir addasu'r teclyn AEC corfforaethol (os oes angen gwneud hynny)/ cymhwyso'r teclyn AEC i'r camau allweddol o baratoi'r CDLI ar y Cyd, e.e. adnabod opsiynau twf a dosbarthiad, creu polisiau strategol</p>			
<p>Sefydlu'r Panel AEC i gynorthwyo'r Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd i wneud AEC o'r CDLI ar y Cyd ar adegau allweddol.</p>	<p>Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd</p>	<p>2011</p>	<p>Y Panel yn cwrdd ar adegau perthnasol rhwng 2011 a 2014/5</p>

14) PENDERFYNU